

Манько Олена

викладач економічних дисциплін, вища категорія
Олександрійський коледж Білоцерківського НАУ
м. Олександрія

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ВИРІШЕННЯ КОНКРЕТНИХ СИТУАЦІЙ (КЕЙС-МЕТОДУ) ПРИ ВИКОНАННІ КУРСОВИХ РОБІТ

Перед викладачами гостро стоїть проблема пошуку шляхів підвищення пізнавального інтересу студентів до вивчення фахових дисциплін, зміцнення їхньої позитивної мотивації в навчанні.

Завдання навчального процесу — створити майбутнім молодшим спеціалістам належні умови для досягнення мети удосконаленням їхньої самостійної роботи, оптимальним визначенням баз практики та закріпленням студентів на посадах, робочих місцях. Досягненню цих завдань сприяє написання студентами курсової роботи з дисципліни «Організація і планування діяльності фермерського господарства».

В Олександрійському коледжі Білоцерківського НАУ розроблені методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи, критерії оцінок, перелік тем курсових робіт з дисципліни "Організація і планування діяльності фермерського господарства", їх орієнтовні плани, перелік рекомендованої літератури, матеріалів, додатків.

Методом, який ефективно сприяє формуванню активно діючої, ділової людини, фахівця нової формації, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, є кейс-метод. Суть методу - використання конкретних випадків (виробничих ситуацій, історій, тексти яких називаються «кейсом») для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу дисципліни. Студентові надається можливість перевірити теорію на практиці, активізувати свої здібності, творчо мислити, так як, практична ситуація викликає інтерес до процесу навчання, оскільки стає ясно, яких теоретичних знань не вистачає для вирішення проблеми.

В методичних рекомендаціях встановлені завдання конкретного розкриття тем з використанням кейс-методу, суть якого полягає в тому, що засвоєння знань і формування умінь є результатом активної самостійної діяльності студентів з вирішення протиріч, внаслідок чого і відбувається творче оволодіння професійними знаннями, навичками, уміннями і розвиток розумових здібностей.

Мета роботи: обґрунтувати важливість ситуаційного навчання під час виконання курсової роботи, визначити перелік факторів, які позитивно впливають на вирішення кейсів, дослідити переваги кейс-методу та його вплив на формування професійних знань, умінь та навичок студентів.

Використання кейс-методу дає можливість подолати такі негативні моменти традиційного навчання, як формальне переписування матеріалів

підручника, інтернет - ресурсів, відсутність власних суджень, творчого підходу до виконання завдань.

Специфікою кейс-ситуацій, які представлені в курсовій роботі, є те, що вони не передбачають групового обговорення, а лише індивідуальне вирішення. Для розв'язання кейсу слід оцінити ситуацію, уважно прочитавши кейс; виявити проблемні питання; узагальнити і проаналізувати інформацію; сформулювати альтернативні рішення; вибрати правильне управлінське рішення; обґрунтувати власні думки.

Кейс-метод дає можливість використовувати в курсовій роботі ситуації з акцентом на аграрний напрям. Розглянемо приклад аналізу економічної ефективності вирощування с.-г. культур в господарствах району та шляхів її підвищення(кейс завдання). Студент повинен добре ознайомитися з показниками економічної ефективності вирощування певної с.-г. культури, провівши їх аналіз за останні 2-3 роки , встановити позитивні та негативні фактори впливу, розрахувати розмір відхилень. Для вирішення проблеми необхідно провести дослідження наукової технології вирощування даної культури та порівняти її з прийнятою в господарстві. При цьому необхідно деталізувати елементи технології (способи і строки підготовки ґрунту, сівби, внесення добрив, використуванні сорти культури, застосовувані засоби захисту, догляд, збирання, дотримання сівозміни) і методами порівняння та співставлення, ланцюгових підстановок встановити конкретні фактори впливу. За результатами аналізу проведених досліджень, студент вносить рекомендації ,щодо вирішення проблеми та вказує шляхи її вирішення. При цьому дуже важливо використовувати досвід роботи господарств району, України , які працюють в аналогічних природно-економічних умовах.

Підводячи підсумок, треба зазначити, що застосування викладачем кейс-методу з одного боку, стимулює індивідуальну активність студентів, формує позитивну мотивацію до навчання, зменшує кількість «пасивних» і невпевнених у собі студентів, забезпечує високу ефективність навчання і практичної підготовки майбутніх фахівців, формує певні особистісні якості і компетенції, а з іншого, - дає можливість самому викладачеві самовдосконалюватись, по-іншому мислити й діяти та оновлювати власний творчий потенціал

За результатами аналізу показників виконання курсових робіт з дисципліни «Організація і планування діяльності фермерського господарства» після включення в завдання ситуації для аналізу, можна зробити такі висновки:

- ♦ змінюється підхід студента до виконання роботи від формального до творчого;

- ♦ під час захисту роботи виявляються більш ґрунтовні знання з дисципліни та вміння пояснити теорію управління на конкретних прикладах,

- ♦ для правильного вирішення кейс-ситуації студент змушений шукати додаткову інформацію в періодичних виданнях, Інтернет – ресурсах , не обмежуючись матеріалами підручника,

- ◆ активізується аналітичне, абстрактне мислення;
- ◆ з'являється можливість висловлення власних думок і припущень.

Отже, ефективним фактором творчого саморозвитку є збільшення ваги самостійної роботи студентів пошукового характеру.

З власного педагогічного досвіду можу зробити висновок про підвищення результативності знань студентів після включення практичних ситуацій до завдань курсової роботи. Значно зростає якісний показник (з 49 до 63% за 2017-2018 роки), розуміння змісту тематики. Таким чином, застосування елементів інноваційних технологій, зокрема кейс-методу на заняттях, підвищує зацікавленість студентів, спонукає до самостійної діяльності, що сприяє поліпшенню якості підготовки молодшого спеціаліста як особистості та компетентного фахівця.

Список використаних джерел

1. Ахвеледіані Ю.Т. Методичні вказівки по складанню кейсів. Методичні вказівки. 14с.
2. Батіг А.І. та ін. Планування та організація діяльності аграрного підприємства : посібник / за ред. А.І. Батіг. Київ : Аграрна освіта, 2003. 425 с.
3. Гладких І.В. Розробка навчальних кейсів: методичні рекомендації для викладачів бізнес-дисциплін : Видавництво Вища школа менеджменту, 2010. 96 с.
4. Зрібняк Л.Я, Ільчук М.М. та ін. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. Вінниця : Нова Книга, 2008. 455 с.
5. Ковальчук Г.О. Активізація навчання в економічній освіті: навч. посібник. Вид. 2-ге доповнене. Київ : КНЕУ, 2003. 298 с.
6. Козак Г.Я., Лещенко Г.Т. Аналіз господарської діяльності с.-г. підприємств. Київ : "Вища школа", 2008. 309 с.
7. Ситуаційний аналіз, або анатомія кейс-методу / під редакцією Ю.П. Сурміна. Київ : Центр інновацій і розвитку, 2002. 286 с.

